

Veșmintul la repetiție

După faza de lectură la masă, orice repetiție trece în mod firesc la punerea propriu-zisă în scenă. Adică, de la o debitare *pe loc* a dialogului, la interpretarea lui în mișcare. Indicațiile autorilor înșiși — ca să nu vorbim de cele strict regizorale — sînt nenumărate și felurite, de cele mai multe ori în funcție de situația dramatică, de ambianță, de caracterul personajelor etc. „Se așează”, „se ridică și se plimbă nervos”, „bate cu pumnul în masă”, „ingenunchie”, „se aruncă la picioarele lui (ei)”, „se lipește de perete”, „se tirăște pe jos”, „sare pe fereastră” etc., etc. — Iată doar cîteva indicații de acțiune fizică, date, în paranteze sau nu, de autorii de dramă sau de comedie. E lesne de înțeles că toate aceste recomandări de mișcare trebuie să se împlinească asiduu în fiecare repetiție, pînă cînd se vor transforma în habitudini, integrîndu-se organic în imaginea scenică.

Or, ce se întîmplă? Actorii noștri nu sînt în măsură, la repetiții, să execute mișcările indicate de autor sau de regie. Fiindcă nu vor? Cu mici excepții, bunăvoință este. Fiindcă nu știu? Ba, cei mai mulți ar ști. Adevărul e că *nu pot*. Nu pot, din pricina îmbrăcăminții. De fapt, cum să ingenunchi cu hainele proprii pe scîndurile de obicei pline de praf ale scenei? Se boțesc, se murdăresc, se uzează, nu sînt făcute pentru mișcări scenice. Și-atunci, totul se simplifică: nu se mai execută mișcarea întregă, ci doar se schițează, sau

de multe ori, se trece peste ea, aminîndu-se pînă la „generale”. Dar nici la repetițiile generale, cu costume, acțiunile fizice nu sînt complet duse la capăt, pentru că plutește iminența premierei, unde actorul nu poate apărea cu maillotul, cu rochia, cu pantalonul etc., murdare sau șifonate. Și execuția fidelă a indicațiilor de mișcare scenică e din nou aminată pînă la premieră, unde bineînțeles, din lipsă de exercițiu, apare aproximativă, diletantă...

Există — bineînțeles, pe lingă fireasca exigență de curățenie a scenei — o singură soluție de bun simț: actorii să îmbrace *costume de repetiție*. E neapărat necesar, fiindcă numai așa vor putea atinge o justă și completă interpretare artistică. Îmbrăcînd un maillot, un training, o salopetă, actorul va avea mai deplin sensul repetiției, își va simți mișcările libere și degajate, va putea îndeplini oricînd orice indicație de acțiune fizică.

Am asistat la nenumărate repetiții în care miza în scenă mai complicată era mereu aminată, dacă nu escamotată. În detrimentul repetiției, al spectacolului, al desăvîrșirii artei actoricești. Cu atît mai regretabil, cu cît remediul e cît se poate de simplu și la îndemîna oricui.

Spiritul critic al directorului

Există un sentiment mai firesc și mai legitim decît iubirea mamei pentru copiii ei? Și, după clișeu, acesta, nu e tot atît de firesc și de legitim ca un director să-și